Osmanlı Devleti'nin 1683-1789 Yılları Arasındaki Siyasi ve Askerî Mücadeleleri

TAR.11.1.1. Osmanlı Devleti'nin 1683-1789 yılları arasındaki siyasi ve askerî mücadelelerini sonuçları açısından değerlendirebilme

HATIRLAYALIM

- 1683 II. Viyana Kuşatması sonrası kurulan Kutsal İttifak'a karşı 16 yıl süren savaşlar, 1699 Karlofça Antlaşması ile sonuçlanmıştır.
- Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti Batı'da ilk kez büyük çapta toprak kaybetmiş, taarruzdan savunma stratejisine geçmiştir.
- 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım bağımsız olmuş, Karadeniz Türk gölü olma özelliğini kaybetmiş ve Rusya kapitülasyon kazanmıştır.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki tarihi antlaşmaları sağ sütundaki temel siyasi sonuçlarıyla eşleştiriniz.

1	2	3	4
1. Karlofça (1699)	2. Pasarofça (1718)	3. Belgrad (1739)	4. Kaynarca (1774)
Büyük Toprak Kaybı	Lale Devri Başlangıcı	Son Kazançlı Barış	Kırım'ın Kaybı & Rusya

a 1. Karlofça Antlaşması (1699)

c 2. Pasarofça Antlaşması (1718)

b 3. Belgrad Antlaşması (1739)

d 4. Küçük Kaynarca (1774)

a) Batı'da ilk kez büyük çapta toprak kaybedilip savunmaya geçilmesi

b) Osmanlı Devleti'nin 18. yüzyılda imzaladığı son kazançlı barış antlaşması

c) Batı'nın üstünlüğünün kabul edilip Lale Devri barış sürecine girilmesi

d) Kırım'ın kaybedilmesi ve Rusya'ya ilk kez savaş tazminatı ödenmesi

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

1739 Belgrad Antlaşması'nda Fransa'nın Osmanlı lehine gösterdiği arabuluculuk girişimine karşılık Osmanlı Devleti Fransa'ya hangi imtiyazı tanımıştır?

1739 BELGRAD VE 1740 SÜREKLİ KAPİTÜLASYONLAR

Belgrad Zaferi	Fransız Arabulucu	1740 İmtiyazı
Son kazançlı barış	Diplomatik destek	Kapitülasyon sürekli
Sırbistan geri alındı	Barış masası lideri	Ekonomik tavizler

A Fransız donanmasına Boğazlardan serbest geçiş hakkı verilmesini

B 1740 yılında kapitülasyonların padişahların ömrüyle sınırlı olmaktan çıkarılıp sürekli hâle getirilmesini

C Kudüs şehrinin yönetiminin tamamen Fransa krallığına bırakılmasını

D Yeniçeri Ocağı'nın komutasının Fransız subaylara devredilmesini

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

1699 Karlofça Antlaşması'nın imzalanmasıyla Osmanlı Devleti'nin dış politikasında ve askeri vizyonunda meydana gelen en köklü dönüşüm hangisidir?

OSMANLI DIŞ POLİTİKASINDA KÖKLÜ DEĞİŞİM (1699 KARLOFÇA)

1699 Öncesi Vizyon	1699 Sonrası Vizyon
Fütuhat & Taarruz Siyaseti	Savunma & Mevcudu Koruma
Avrupa'ya Tek Taraflı Üstünlük	Denge Politikası & Diplomasi

A Fütuhata ve taarruza dayalı politikanın sona erip mevcut sınırları savunma döneminin başlaması

B Avrupa devletleriyle yapılan bütün ticari anlaşmaların tamamen feshedilmesi

C Padişahların sefere çıkma geleneğini tamamen terk edip donanmayı yakması

D Tüm gayrimüslim halkın sınır dışı edilerek tek tip nüfusa geçilmesi

4 BOŞLUK DOLDURMA

Boş bırakılan yere uygun kavramı yazınız.

LALE DEVRİ (1718-1730) YENİLEŞME ALANLARI

1. İlk Matbaa	2. Çiçek Aşısı	3. İtfaiye Ocağı	4. Geçici Elçilik
İbrahim Müteferrika	İlk tıp uygulaması	Tulumbacılar bölüğü	Yirmisekiz Mehmed Çelebi

Lale

1. Osmanlı Devleti'nin 1718 Pasarofça Antlaşması'ndan sonra Batı'nın bilim ve sanatını örnek alarak başlattığı yenileşme ve barış dönemine ___Lale___ Devri denir.

5 BOŞLUK DOLDURMA

Boş bırakılan yere uygun kavramı yazınız.

Kırım

1. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk kez halkı tamamen Müslüman olan bir toprak parçası olan ___Kırım___ Hanlığı'nı kaybetmiştir.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın 'Kırım bağımsız olacak, ancak Kırım halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacaktır' maddesinin

(A) Kırım ile olan manevi ve kültürel bağları hukuken korumayı sürdürmek
(B) Kırım Hanlığı'nı Rusya'ya karşı paralı ordu olarak kiralamak
(C) Halkın tamamını zorunlu olarak Anadolu'ya göç ettirmek
(D) Ortodoks tebaanın haklarını Rus çarına devretmek

7 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki padişah ve devlet adamlarını sağ sütundaki tarihi gelişmeyle eşleştiriniz.

18. YÜZYIL SİYASİ GELİŞMELER VE ANTLAŞMALAR TABLOSU

Antlaşma / Olay	Yıl	Karşı Devletler	Temel Sonuç
Karlofça	1699	Avusturya, Leh, Ven.	Macaristan Kaybı
Pasarofça	1718	Avusturya, Venedik	Batı Üstünlüğü Kabul
Belgrad	1739	Avusturya, Rusya	Karadeniz Güvenliği

b 1. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
d 2. III. Ahmed
a 3. Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
c 4. I. Mahmud

a) Pasarofça sonrası barış ve imar faaliyetlerini yöneten vezir
b) 1683 II. Viyana Kuşatması'nı yöneten sadrazam
c) Fransız arabuluculuğuyla Belgrad Antlaşması'nı imzalayan padişah
d) Lale Devri'nde tahtta bulunan ve ıslahatları destekleyen padişah

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Avrupa başkentlerinde (Paris, Londra, Viyana) ilk kez 'geçici ve daimi elçilikler' açmaya başlamasının

18. YÜZYIL OSMANLI DİPLOMASİ DÖNÜŞÜMÜ

1. Daimi Elçilik	2. Denge Siyaseti	3. Tercüme Odası	4. Hukuki Eşitlik
Avrupa merkezlerinde	Büyük devletler arası rekabet	Yabancı dil & uzman kadro	Karşılıklılık (mütekabiliyet)

(A) Avrupa'daki siyasi, diplomatik ve teknolojik gelişmeleri yakından takip etmek
(B) Avrupa krallıklarını tek bir bayrak altında zorla birleştirmek
(C) Yurt dışına öğrenci gönderilmesini tamamen engellemek
(D) Akdeniz ticaretini tamamen sona erdirmek

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki 1683-1699 Kutsal İttifak Savaşları haritası incelendiğinde, Osmanlı ordusunun aynı anda birden fazla cephede savaşmak zorunda kaldığı

1683-1699 KUTSAL İTTİFAK SAVAŞ CEPHELERİ

Balkan & Orta Avrupa	Deniz & Doğu Avrupa
• Avusturya (Macaristan)	• Venedik (Mora & Ege)
• Lehistan (Podolya)	• Rusya (Azak Kalesi)

(A) Avusturya, Rusya, Lehistan, Venedik ve Malta
(B) Fransa, İngiltere, İspanya ve Portekiz
(C) Yalnızca İran Safevi Devleti ve Memlükler
(D) İsveç, Danimarka, Norveç ve Hollanda

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

1711 Prut Savaşı'nda Rus ordusunu Prut bataklığında kuşatan Sadrazam Baltacı Mehmed Paşa'nın barış imzalamayı tercih etmesinde hangi

(A) Yeniçerilerin disiplinsizliği ve lojistik ikmal yetersizliğinin doğurabileceği riskler
(B) Rus ordusunun nükleer silahlara sahip olduğu iddiası
(C) İngiliz donanmasının Karadeniz'i tamamen ablukaya alması
(D) İsveç Kralı Demirbaş Şarl'ın savaştan tamamen çekilmesi

11 BOŞLUK DOLDURMA

Boş bırakılan yere uygun kavramı yazınız.

1683-1789 TARİHSEL DEĞİŞİM EVRELERİ

1. Dönüm	2. Dönüm	3. Dönüm	4. Dönüm
II. Viyana	Karlofça	Lale Devri	Kaynarca

Avusturya

1. Karlofça Antlaşması'nın imzalanmasında arabuluculuk yapan ve antlaşmanın 25 yıl süresince garantörlüğünü üstlenen Avrupa devleti Avusturya arşidüklüğüdür.

12 AÇIK UÇLU

Karlofça Antlaşması'nın (1699) Osmanlı Devleti'nin dış politikasındaki en temel dönüm noktası nedir?

Büyük toprak kaybıyla taarruz dönemi bitmiş ve savunma.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.